

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
(Харків, Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
(Харків, Україна)
Тернопільській національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
(Тернопіль, Україна)
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
(Харків, Україна)
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
(Київ, Україна)
Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
(Краматорськ, Україна)
Львівський інститут державного управління Національної академії
державного управління при Президентові України
(Львів, Україна)

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(з міжнародною участю)

18 грудня 2020 року

Харків – 2020

Фізичне виховання та спорт в закладах вищої освіти

УДК 796.011:378.4

ББК 74.580.054

*Затверджено рішенням кафедри фізичного виховання та спорту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
(протокол № 5 від 18.11.2020р.)*

Оргкомітет конференції:

- Маракушин А. І.** канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання та спорту ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна.
- Жукова О. А.** д-р пед. наук, доцент, в.о. завідувача кафедри педагогіки, ХНУ ім. В. Каразіна, м. Харків, Україна.
- Калашник Н. Г.** д-р пед. наук, професор, професор кафедри історії, соціально-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання, заслужений діяч освіти України, ОБЛІППО, м. Краматорськ, Україна.
- Калашник Н. С.** д-р наук з держ. упр., професор, професор кафедри регіонального управління та місцевого самоврядування, ЛРІДУ НАДУ при ПУ, м. Львів, Україна.
- Коваленко В. Є.** канд. психол. наук, доцент, завідувач кафедри здоров'я, реабілітології і спеціальної психології, ХНПУ імені Г. С. Сковороди, м. Харків, Україна.
- Корх-Черба О. В.** канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання і спорту, НПУ ім. М. П. Драгоманова, м. Київ, Україна.
- Омельяненко В.Г.** канд. пед. наук, доцент, декан факультету фізичного виховання, ТНПУ імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна.
- Перетяга Л. Є.** д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри спеціальної педагогіки, керівник науково-методичної лабораторії з охорони, розвитку та вдосконалення голосу представників голосомовних професій, ХНПУ імені Г. С. Сковороди, м. Харків, Україна.
- Сущенко О.А.** д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри туризму, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна.
- Яковенко Ю. О.** ст. викладач кафедри фізичного виховання та спорту, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, м. Харків, Україна.
- TomaneK Mateusz** PhD Eng., Associate Professor, Nicolaus Copernicus University, Torun, Poland.

Ф50 Фізичне виховання та спорт в закладах вищої освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (18 грудня 2020 року, м. Харків). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 214 с.

У збірці представлені матеріали учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «Фізичне виховання та спорт в закладах вищої освіти», присвяченої актуальним проблемам фізичного виховання студентів, зокрема питанням спортивної підготовки студентської молоді, в тому числі осіб, віднесених до спеціальної медичної групи. Для широкого кола наукової громадськості, працівників освіти та культури, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2020

© ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020

Фізичне виховання та спорт в закладах вищої освіти

Красноручський Д. О. РОЗВИТОК СПОРТИВНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ПАНДЕМІЇ COVID-19	144
Кухаренко Є. П. ОЗДОРОВЧИЙ БІГ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ	148
Петрова О. О. РОЗВИТОК ВИТРИВАЛОСТІ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ	150
Пятницька Д. В., Коломієць Я. М. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ	154
Радзійон Н. О. ВИБІР ВИДУ СПОРТУ ДЛЯ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ НА ПРИКЛАДІ ПЛАВАННЯ.....	157
Решетняк Х. О. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ. ФІЗИЧНА РЕКРЕАЦІЯ.....	159
Савенкова Д. В. РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ	162
Савустян В. А. НЕПОПУЛЯРНІСТЬ ЧОРНОГО ШОКОЛАДУ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	165
Скуратовський М. С. ОЗДОРОВЧИЙ БІГ – СПОСІБ ЖИТТЯ.....	170
Секція IV. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	175
Дьоміна А. І. ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ОСОБИСТІСТЬ ШКОЛЯРА	175
Задорожна А. В. ДО ПРОБЛЕМИ ЗАОХОЧЕННЯ ШКОЛЯРІВ ТА СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ.....	179
Коваленко В. Є. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ У ГУРТКОВІЙ РОБОТІ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО НАПРЯМУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	184
Коробко І. А. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОЗДОРОВЧОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	186
Маркіна Н. В. ЕМОЦІЙНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ	188
Мішакова П. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	192
Повпика А. Д., Пономар А. В. ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ В ЗВО	197

Коваленко В. Є.
канд. психол. наук., доцент
докторант кафедри психокорекційної педагогіки
НПУ ім. М. П. Драгоманова,
доцент кафедри здоров'я людини,
реабілітології і спеціальної психології
ХНПУ ім. Г. С. Сковороди

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ У ГУРТКОВІЙ РОБОТІ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО НАПРЯМУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Весь процес соціального розвитку особистості підпорядкований головній меті – її соціалізації, тобто розкритті «соціального» в індивіді. Особливої значущості набуває проблема пошуку шляхів покращення процесів розвитку та соціалізації дітей з інтелектуальними порушеннями (В. Синьов, І. Тат'янчикова, О. Хохліна), адже наявність інтелектуальних відхилень призводить до утруднення засвоєння ними системи соціального досвіду та формування соціально-нормативної поведінки. Вищезначене актуалізує проблему використання ресурсів позашкільної освіти у покращенні процесів розвитку та соціалізації дітей з інтелектуальними порушеннями. Позашкільна освіта спрямована на розвиток здібностей дітей та їх соціалізацію з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей та інтересів. У гуртковій роботі проблеми соціалізації дітей з інтелектуальними порушеннями вирішуються в умовах цілеспрямованого педагогічного впливу через їх включення в доступні області пізнавальної, побутової, творчої і суспільно-значущої діяльності з урахуванням їх індивідуальних інтересів і можливостей.

Діти з інтелектуальними порушеннями потребують створення умов для задоволення біологічних потреб в русі, так як у них спостерігаються різноманітні відхилення психічного і фізичного розвитку, зумовлені органічним ураженням центральної нервової системи (Р. Бабенкова; В. Бобошко В.) Тому особливої актуальності набуває питання про

залучення дітей з інтелектуальними порушеннями до гурткової роботи та регулярних занять адаптивною фізичною культурою і адаптивним спортом (О. Глоба, О. Граборов, А. Дмитрієв).

Особливого значення в сучасних умовах набувають фізкультурно-спортивний та оздоровчий напрями позашкільної освіти, адже робота в гуртках цих напрямів спрямована на здобуття освіти учнями з інтелектуальними порушеннями, забезпечує розвиток їх фізичних здібностей, необхідні умови для повноцінного оздоровлення, загартування, занять фізичною культурою і спортом, набуття навичок здорового способу життя. Головна відмінність гурткової роботи фізкультурно-спортивного та оздоровчого напрямів позашкільної освіти дітей з інтелектуальними порушеннями – диференційований підхід до можливостей кожної дитини, надання їм навантаження, яке відповідає можливостям, з поступовим наростанням складності.

До фізкультурно-спортивного напрямку позашкільної освіти належать адаптивні гуртки для дітей з особливими освітніми потребами. Оздоровчий напрям позашкільної освіти забезпечує необхідні умови для змістовного відпочинку та передбачає оволодіння вихованцями, учнями і слухачами знаннями про здоровий спосіб життя, організацію їх оздоровлення, набуття і закріплення навичок, зміцнення особистого здоров'я і формування гігієнічної культури особистості. До оздоровчого напрямку позашкільної освіти належать гуртки, спрямовані на формування здорового способу життя. Вони забезпечують вихованців знаннями про здоровий спосіб життя, практичними вміннями зберігати власне здоров'я, формують здоров'язбережувальну компетентність, організовують оздоровлення дітей і підлітків, сприяють набуттю і закріпленню навичок, зміцненню особистого здоров'я і формуванню гігієнічної культури особистості.

Сьогодні можна сказати, що адаптивні гуртки – це дієва система соціалізації дітей з інтелектуальними порушеннями, яка є потужним фактором розвитку фізичних, психічних та інтелектуальних можливостей. Включення дітей з інтелектуальними порушеннями до гурткової роботи здійснює на них соціалізуючий вплив, розширює можливості для самоствердження і самореалізації, соціальної адаптації, розширює

Фізичне виховання та спорт в закладах вищої освіти

комунікативні зв'язки, можливості їх інтелектуального та фізичного розвитку, в зв'язку з чим зростає можливість їх прийняття здоровими однолітками в єдиному дитячо-дорослому співтоваристві.

Отже, позашкільна освіта дає реальну можливість вибору дитиною з інтелектуальними порушеннями свого індивідуального освітнього шляху, збільшує простір, в якому може розвиватися особистість дитини, забезпечуючи їй «ситуацію успіху»; отримані знання і вміння в гуртковій роботі можуть в подальшому житті таких дітей бути не тільки дозвіллям, а й профілюванням їх життєвого статусу.

Список використаних джерел:

1. Бабенкова Р. Д., Юровский С. Ю., Захарин Б. И. Внеклассная работа по физическому воспитанию во вспомогательной школе. Москва: Просвещение, 1997. 134 с.

2. Полулященко Ю. М., Глоба О. П. Специфіка підготовки фахівців з адаптивної фізичної культури до роботи зі студентами-інвалідами. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна.* 2013. Вип. 23 (2). С. 59-67.

3. Прусс Б. А. Социализация детей с ограниченными возможностями здоровья средствами адаптивного туризма в условиях учреждения дополнительного образования. Екатеринбург: ГАНУО СО «Дворец молодёжи», 2018. 44 с.

УДК 796.412-057.87

Коробко І. А.
студент I курсу
факультет економіки і права
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОЗДОРОВЧОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах людям надзвичайно складно поєднувати активний робочий навчальний спосіб життя та оздоровчу діяльність й